

Bilag 2

Ministeriet for offentlige arbejder.

København, den 6. januar 1954.

I anledning af det ærede udvalgs skrivelse af 9. f. m. skal jeg herved meddele følgende:

Erstatningssager vedrørende godsbeholdningen behandles dels af ekspeditionsstederne landet over, dels af statsbanernes I. distrikt, København, dels af generaldirektoratet, og den regnskabsmæssige postering foretages samlet for alle arter af uregelmæssigheder (hel eller delvis bortkomst, beskadigelse, forsinkelse m. v.). Det er efter formen for statsbanernes regnskabsføring vanskeligt at foretage en nøjagtig opgørelse over, hvilke udbetalinger der skyldes bortkomster, og hvor store nedsættelser i kravene der er sket med hjemmel i statsbanelovens § 41 (erstatning med maksimalt 25 kr. pr. kg af det bortkomne).

På grundlag af det i generaldirektoratet foreliggende materiale og ved hjælp af visse gennemsnitsberegninger kan følgende skønsmæssige tal opgives:

I *halvårsperioden* 1. januar 1953—30. juni 1953 er i erstatning for bortkomst af gods udbetalt ialt ca. 130 000 kr. Nedsættelserne i erstatningsbeløbene med hjemmel i den nævnte bestemmelse har udgjort ca. 30 000 kr. Af disse 30 000 kr. falder ca. 11 000 kr. på tobaksvare, et lignende beløb på manufakturvarer og resten på andre varegrupper.

Herudover behandles en del bortkomstsager af landets privatbaner, og i disse sager har erstatningskravene for den nævnte periode udgjort ca. 33 000 kr. Nedsættelserne har formentlig samme forholdsmæssige størrelse som ovenfor anført.

Med hensyn til konsekvenserne af den foreslåede ændring tillader jeg mig først at påpege, at en ændring af reglen i statsbanelovens § 41 om erstatning for bortkomst nødvendigvis må medføre tilsvarende ændring i lovens § 43 (ved erstatning i tilfælde

af beskadigelser), hvis uensartethed i afgørelserne skal undgås. Denne ændring vil naturligvis medføre, at udgiften på erstatningskontoen vil stige yderligere.

Jeg skal dernæst tillade mig at henlede opmærksomheden på, at såfremt § 41 ændres som foreslået, vil den blive særdeles vanskelig — i praksis antagelig endog umulig — at administrere, idet der i mangfoldige varepriser indgår told- og afgiftsbeløb. Hvis afgifterne — navnlig told — er lagt på råvarer eller halvfabrikata, og hvis forskellige råvarer eller halvfabrikata indgår i en færdigvare, vil det formentlig være ganske ugørligt at fremskaffe dokumentation for erlagt told o. lign., så meget mere som ordlyden synes at omfatte alle afgifter uanset det tidspunkt før forsendelsen, hvor de måtte være erlagt (for eksempel for en råvare længe før dennes anvendelse i fabrikation af færdigvare og denne sidstes salg).

De nordiske jernbanestyrelser har for kort tid siden nedsat et udvalg med det formål at undersøge muligheden for at skabe nordisk retsenhed for jernbanetransporter. Undersøgelsen vil blandt andet omfatte erstatningsbestemmelserne. En ændring af en enkelt lovbestemmelse i så speciel retning som den her foreslåede vil i alt fald på dette punkt vanskeliggøre en ensretning.

Til det i de vedlagte skrivelser fra firmaet Th. Hvims, Hadsund, anførte vil jeg gerne bemærke følgende:

Når der i det i folketinget omtalte eksempel er opereret med taksten for en bane-pakke, er det kun sket for at vise et enkelt og klart tilfælde af forholdet mellem fragt og varens værdi. Hvis der regnes med de lavere fragtgodstakster (hvorved det vil blive muligt at tegne interesse i afleveringen), bliver misforholdet endnu grellere.